

Відлуння сновидінь у психоаналітичному кабінеті: ревері та створення інтерсуб'єктивного поля

Іван Данилевський

аспірант кафедри психології,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

e-mail: danylevskyia@krok.edu.ua,

ORCID: 0009-0002-9311-0729

Реляційний поворот у психоаналізі визначається переходом від моделі «психології однієї особи» до «психології стосунків» [1]. Відповідно, психічна реальність розглядається як інтерсуб'єктивне поле, спільно створене аналітиком і пацієнтом [2]. Воно є унікальною «культурою двох», де психічне життя розгортається між людьми. Будь-який зміст, що виникає в психотерапії, неможливо відділити від позасвідомої взаємодії пари, що робить кожну зустріч творчим актом спільного конструювання реальності «тут-і-тепер». У руслі цих ідей сформувався поняття аналітичного поля як єдиної системи «аналітик–пацієнт» [3]. Ключовим для розуміння цієї динаміки став концепт «аналітичного третього» - суб'єктності, що народжується з діалектики двох учасників [4]. «Третій» є персоніфікацією спільного поля як окремого психічного утворення, чийми проявами є сновидіння та вільні асоціації.

Постбіоніанська теорія поля робить особливий наголос на онейричній природі психотерапевтичної реальності, розглядаючи аналітичний сеанс як сон, що сниться двом [3]. Завданням аналітика є не стільки інтерпретація, як спільне опрацювання цього прихованого сну. Інструментом для цього слугує ревері – особливий стан аналітика, запозичений у концепції В. Біона про здатність матері «переробляти» несформовані емоції дитини [5]. Ревері дозволяє аналітику уловити образи та афекти, що виникають у полі, і трансформувати їх у символічну гру смислів, запрошуючи пацієнта до спільного дослідження.

Концепція третього також тісно пов'язана з подоланням терапевтичних тупиків. Як зазначає Д. Бенджамін, взаємодія в режимі «дійник – страдник» блокує розвиток [6]. Вихід полягає у формуванні «третьої позиції», коли обидва учасники визнають суб'єктність один одного і народжують спільний погляд на ситуацію. Глухий кут у терапії з цієї перспективи є симптомом поля, показником того, що спільна реальність застрягла в нуесвідомлюваному патерні. Використання метафори Третього дозволяє парі запитати: «що за невидимий сценарій нами керує?», переводячи конфлікт у площину спільного дослідження.

Зазначимо, що концепти інтерсуб'єктивного поля та аналітичного третього пропонують потужний інструментарій для розуміння та керування психотерапевтичним процесом. Вони дозволяють переосмислити тупики як матеріал для аналізу, а роль аналітика – якпровідника, що через ревері підтримує народження нових смислів, забезпечуючи психотерапевтичний рух уперед.

Список використаних джерел

1. Greenberg J., Mitchell S. *Object Relations in Psychoanalytic Theory*. Cambridge, MA: Harvard University Press, 1983.
2. Stolorow R. D., Brandchaft B., Atwood G. *Psychoanalytic Treatment: An Intersubjective Approach*. Hillsdale, NJ: Analytic Press, 1987.
3. Ferro A., Civitarese G. *The Analytic Field and its Transformations*. London: Karnac, 2015.
4. Ogden T. H. *The analytic third: Working with intersubjective clinical facts*. *International Journal of Psycho-Analysis*. 1994. №75. С. 3–19.
5. Bion W. R. *Attention and Interpretation*. London: Tavistock, 1970.
6. Benjamin J. *Beyond doer and done to: An intersubjective view of thirdness*. *Psychoanalytic Quarterly*. 2004. №73(1). С. 5–46.